

Monumentnummer*: 528039

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **31 oktober 2005**
Kadaster deel/nr **82752/130**

Woonplaats* **Pieterburen** Gemeente* **Het Hogeland** Provincie* **Groningen**

Locatiennaam **Pieterburen** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Eenrum** Sectie* **F** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **647**

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige rentmeesterswoning genaamd Jachtlust, werd in 1884 gebouwd voor de rentmeester van Huis ten Dijke (ook bekend als borg Dijksterhuis) in opdracht van Gerhard Alberda van Menkema (1829-1902). De borg Dijksterhuis werd in 1903 gesloopt. Het ingevolge de Monumentenwet 1988 beschermde borgterrein ligt op enige afstand ten noorden van Jachtlust en bevat behalve de gracht nog het schathuis van borg Dijksterhuis (Wierhuisterweg 37 te Pieterburen - monumentnummer 14566). De voormalige rentmeesterwoning Jachtlust staat op een lichte verhoging aan de Hoofdstraat te Pieterburen en verschaft als gevolg van de kloeke verschijningsvorm een markant bouwkunstig accent aan het aanzien van de straat en het dorp. In de tuin van Jachtlust staan o.m. een oude es, esdoorn en goudes.

Omschrijving

Jachtlust, voormalige RENTMEESTERSWONING, heeft een rechthoekige plattegrond waarvan één van de korte zijden op de Hoofdstraat is gericht. Het object staat enigszins achter de rooilijn en beschikt naast de begane grond over een zolder; op het haaks op de straat gerichte zadeldak liggen zwarte geglazuurde dakpannen. Jachtlust is opgetrokken in rode baksteen, in kruisverband gemetseld. De voorgevel is symmetrisch ingedeeld, telt drie assen en heeft een centraal geplaatste entreepartij met T-vensters ter

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

weerszijden, een gedeeld rondboogvenster boven de entree (op zolder) met links en rechts een gemetseld ruitpatroon in gele baksteen. De linkerzijgevel is voorzien van twee T-vensters, de rechterzijgevel heeft een indeling met één T-venster en twee rondvensters terwijl de achtergevel is uitgevoerd met een centraal geplaatste (vernieuwde) deur en bovenlicht plus twee rondvensters op de begane grond en een gedeeld rondboogvenster boven de achterdeur (op zolder). Jachtlust beschikt in het exterieur over verschillende vormen van opmerkelijk verzorgde detaillering als bijvoorbeeld een omlopende, natuurstenen plint met frijnslag en profiel; hardstenen brievenbus links van de voordeur; houten, dubbele openslaande voordeur met geornamenteerde panelen, gietijzeren deurroosters, eierlijst op het kalf en wenkbrauwboogjes; rondvensters met metalen bloemtracering; gele baksteen als frisse accenten in het metselwerk, al dan niet afgewisseld met rode baksteen (o.a. boven deuren, ramen, om de rondvensters; op de hoeken); in raamkozijnen duimen voor luiken; hardstenen wapen met jaartal 1884 boven de ingangspartij; rozetankers; houten ajour gootklosjes met florale motieven onder geschulpte dakrand en dito windveren. Inwendig heeft Jachtlust de oorspronkelijke indeling behouden met o.a. een halletje waarvan het plafond met een kraalmotief is gedecoreerd; voorkamer links o.m. met schouw en -boezem, bedstede, lambrisering, geprofileerde raamomlijstingen met binnenluiken, welvende vensterbanken met ondersteunende consoles waarop acanthusmotief; in het vertrek rechts aan de voorzijde o.m. vensterbanken op consoles met acanthusmotief, geprofileerde vensteromlijstingen met binnenluiken, lambrisering, schouw en bedstede. Originele, houten trap naar zolder met houten handlijst. Zolder en kapconstructie in originele staat: gespijkerde sporenkap met dubbele hanenbalk, dakbeschot en trotseerloodjes ("Eenrum 1884"). Slaapkamer op zolder met kast waarin originele kleurstelling (licht groen, zo ook in bedstede op de begane grond).

Waardering

De voormalige RENTMEESTERSWONING genaamd "Jachtlust", in 1884 gebouwd voor de rentmeester van Huis ten Dijke, vertegenwoordigt het algemeen belang op basis van:

- de ouderdom;
- de gaafheid van zowel het exterieur als het interieur;
- het hoge artistieke en ambachtelijke afwerkingsniveau van het object;
- de historische betekenis, met name in relatie tot de in 1903 gesloopte borg Dijksterhuis of Huis ten Dijke tot welk bezit de rentmeesterswoning behoorde, het nabij aanwezige borgterrein en het schathuis;
- de zeldzaamheid, t.w. de enige ingevolge de Monumentenwet 1988 beschermde rentmeesterswoning in de provincie Groningen;
- de sociaal-historische betekenis, m.n. als tastbaar specimen van voorname wooncultuur aan het einde van de 19de eeuw.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Woningen en woningbouwcomplexen	Dienstwoning(K)	Rentmeesterswoning

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument